

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. L.**, bytem, zast. Mgr. Martinem Urbáškem, advokátem se sídlem Bráfova tř. 764/50, 674 01 Třebíč, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2015, vypravenému dne 21. 5. 2015, č. j. KUJI 35552/2015, sp. zn. OOSČ 372/2015 OOSC/119/PK,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 20. 5. 2015, vypravené dne 21. 5. 2015, č. j. KUJI 35552/2015, sp. zn. OOSČ 372/2015 OOSC/119/PK, se **z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** uhradit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **13.200 Kč**, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Martina Urbáška, advokáta se sídlem Bráfova tř. 764/50, 674 01 Třebíč.

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 21. 7. 2015, doručenou téhož dne Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2015, vypravenému dne 21. 5. 2015, č. j. KUJI 35552/2015, sp. zn. OOSČ 372/2015 OOSC/119/PK, (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo částečně změněno rozhodnutí Městského úřadu Třebíč (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 9. 2. 2015, vypravené dne 27. 2. 2015, č. j. OSČ-PŘ-502/2014-19/do (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7, písm. i) bod 1 a písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Vymezených přestupků se měl dopustit tím, že dne 2. 10. 2014 kolem 16.00 hodin jako řidič motorového vozidla na silnici č. II/351 ve směru od Třebenic na Třebíč „*při předjíždění osobního vozidla tov. zn. Suzuki (...) v době, kdy neměl před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí, omezil a ohrozil předjížděné vozidlo řidičky J. V., kdy při zařazení se před předjížděné vozidlo došlo ke střetu pravé zadní části předjíždějícího vozidla a levé přední části vozidla přejížděného, a následně neprodleně nezastavil vozidlo.*“ Popsaným jednáním měl žalobce porušit ust. § 4 písm. a), § 17 odst. 3 a odst. 5 písm. a) a § 47 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Za spáchání předmětných přestupků byla žalobci uložena pokuta ve výši 7 500 Kč a sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel po dobu šesti měsíců.

II. Obsah napadeného rozhodnutí

Na základě odvolání žalobce žalovaný prvostupňové rozhodnutí přezkoumal, přičemž se s prvostupňovým správním orgánem ztotožnil v tom směru, že se žalobce jemu vytýkaného jednání dopustil, avšak dílčím způsobem upravil výrok prvostupňového rozhodnutí tak, že ve slovech „*kdy neměl před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí*“ jej nahradil slovy „*kdy se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo.*“ Současně shledal, že tímto jednáním došlo k porušení ust. § 17 odst. 5 **písm. b)** zákona o silničním provozu, nikoliv ust. § 17 odst. 5 **písm. a)** téhož zákona. Ve zbytku žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že prvostupňový správní orgán provedl vcelku rozsáhlé dokazování a zjišťoval všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobce. Bylo prováděno dokazování listinami založenými ve správním spisu a třemi svědeckými výpověďmi. Prvostupňový správní orgán tyto důkazy všestranně hodnotil, přičemž pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Není tedy pravdou, že by bylo prvostupňové rozhodnutí založeno pouze na výpovědi svědkyně V. spolu se spekulativními úvahami prvostupňového správního orgánu, jak tvrdil v odvolání žalobce.

Žalovaný označil za nepochybné, že žalobce dne 2. 10. 2014 cca v 16.00 hodin předjížděl na silnici č. II/351 ve směru od Třebenic k Třebíči před sebou jedoucí vozidlo svědkyně V. Dle výpovědi dotčené svědkyně, jakož i svědka M., který jel ve vozidle žalobce jako spolujezdec, došlo při dokončování předjížděcího manévru k lehkému kontaktu mezi vozidly. Svědkové zaznamenali tření a zachvění vozidel. Je tedy zřejmé, že žalobce předjížděl vozidlo žalobkyně V. způsobem, který ji ohrožoval, čímž porušil ust. § 17 odst. 3 zákona o silničním provozu.

Svědkyně V. zjistila po dopravní nehodě lehké poškození svého vozidla v levé přední části, tedy v místech, kde se ho dotklo vozidlo žalobce. Příčinná souvislost mezi jednáním žalobce a poškozením vozidla je zjevná. Na vozidle žalobce bylo zjištěno poškození v zadní části, což také odpovídá popisované dopravní nehodě. Tyto skutečnosti jsou evidentní z pořízené fotodokumentace předmětných vozidel. Tvzení žalobce, že k poškození jeho vozidla došlo několik hodin před projednávanou dopravní nehodou, působí účelově, i když je podloženo svědectvím dvou osob. Otázka náhrady škody však nebyla v rámci přestupkového řízení řešena a není tedy rozhodné, zda došlo k poškození vozidla žalobce v důsledku této či jiné dopravní nehody.

Není tedy pravdou, že by existovaly dvě neslučitelné verze skutkového děje, jak tvrdí žalobce. Průběh projednávané události byl dle názoru žalovaného zjištěn v dostatečném rozsahu. Ve výpovědích lze sice nalézt rozdíly, tyto však nejsou způsobilé zpochybnit jádro zjištěného skutkového děje. Žalovaný výslovně uzavřel, že ať již jela svědkyně V. rychlostí 50 km/h či 80 km/h, více vpravo či vlevo, je zjevné, že jela ve svém pruhu a nic nenasvědčuje tomu, že by žalobci bránila v provedení předjížděcího manévru. Za vzniklou nehodu proto nenese odpovědnost. Obviněný nemůže předjíždět riskantním způsobem a spoléhat na to, že ostatní vozidla budou brzdit a uhýbat tak, aby mohl nerušeně pokračovat v jízdě.

Žalobci bylo dále kladeno za vinu, že nedodržel ust. § 17 odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu, dle něhož řidič nesmí předjíždět, nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí. S tímto se však žalovaný neztotožnil. Citované ustanovení je přílehlavé na situace riskantního předjíždění v místech s nedostatečným výhledem do dálky (např. kopcovitý terén, zatáčky), v důsledku čehož se mohou v protisměru nečekaně objevit vozidla. V daném případě však žalobce zahájil předjíždění svědkyně V. za situace, kdy si byl vědom toho, že v protisměru ve vzdálenosti cca 500 m (dle odhadu žalobce) či 200–300 m (dle odhadu svědka M.) jede vozidlo. Jednání žalobce je tedy vhodnější podřadit pod ust. § 17 odst. 3 písm. b) zákona o silničním provozu, dle něhož řidič nesmí předjíždět, jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo, které hodlá předjíždět. Z tohoto důvodu žalovaný provedl částečnou změnu výroku rozhodnutí, přičemž se však nic nezměnilo na tom, že jednání žalobce bylo kvalifikováno jako přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu, dle něhož se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že při řízení předjíždí vozidlo v případech, kdy je to zakázáno. Žalovaný je přesvědčen, že jím provedená dílčí změna výroku rozhodnutí není způsobilá zkrátit žalobce jakkoliv na jeho právech a není nezbytné pro zjištěný nedostatek prvostupňové rozhodnutí rušit a věc vracet prvostupňovému správnímu orgánu k novému projednání.

Pokud se jedná o prvostupňovým správním orgánem prováděné propočty časů a vzdáleností pro účely hodnocení okolností předjíždění, považuje je žalovaný za nadbytečné. Již ze skutečnosti, že se žalobce při předjíždění otřel o vozidlo svědkyně V., je totiž patrné, že žalobce neměl vhodné podmínky pro bezpečné předjíždění. Vypracování odborného posouzení či znaleckého posudku v této věci žalovaný nepovažuje za potřebné. K námitkám žalobce ohledně provedených propočtů, které dle jeho názoru vychází z neprokázaných rychlostí vozidel, pak žalovaný dodal, že tyto propočty nepoužil prvostupňový správní orgán jako důkaz, ale uvedl je spíše pro dokreslení situace.

Dále žalovaný uvedl, že žádná pochybnost nepanuje o porušení ust. § 47 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Dle tohoto ustanovení byl žalobce povinen po nehodě neprodleně zastavit vozidlo, což neučinil. I když žalobce uvedl, že střet s vozidlem svědkyně V. nezaznamenal, z provedeného dokazování vyplynulo, že byl svědkem M. na střet upozorněn. Vzniklo tedy minimálně důvodné podezření, že došlo k dopravní nehodě, a proto byl žalobce povinen zastavit, a to bez ohledu na jednání svědkyně V..

Zda tato svědkyně po nehodě vozidlo zastavila či nikoliv, nelze s jistotou tvrdit, neboť zjištěné informace vypovídají jak v její prospěch, tak v její neprospěch. V této věci tedy nezbylo než uplatnit zásadu *in dubio pro reo*. Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že svědkyně z místa odjela, neboť jela za vozidlem žalobce. Svědkyně však dopravní nehodu ohlásila, na místo nehody se vrátila a spolupracovala při zjišťování skutkového stavu.

Žalovaný tedy neshledal důvod, pro který by bylo proti svědkyni V. třeba zahajovat přestupkové řízení.

K námitce, že nevěrohodnost zbylých svědků nelze dovozovat ze vztahu k žalobci, žalovaný uvedl, že existuje-li příbuzenský, přátelský či obdobný vztah mezi obviněným a svědkem, je nutné počítat s rizikem, že dotčená osoba bude svědčit ve prospěch obviněného či minimálně tak, aby mu její svědectví nebylo k tíži. Pochybnosti prvostupňového správního orgánu ohledně věrohodnosti svědeckých výpovědí tedy byly dle názoru žalovaného důvodné. Svědek G. k objasnění věci ničím nepřispěl, z jeho výpovědi byla patrná snaha nevyjadřovat se k detailům, hovořit obecně a podpořit žalobce. Naopak výpověď svědka M. považuje žalovaný za přínosnou. Popisuje totiž průběh předjíždění i reakce obviněného bezprostředně po dopravní nehodě. Nevěrohodnost tohoto svědka prvostupňový správní orgán uváděl v souvislosti s tvrzeným poškozením vozidla žalobce při výjezdu z parkoviště, s čímž se žalovaný ztotožňuje.

Žalovaný tedy dospěl k závěru, že se žalobce jemu vytýkaného jednání dopustil, čímž naplnil skutkové podstaty přestupků uvedených ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Při ukládání sankce prvostupňový správní orgán řádně přihlédl ke všem relevantním okolnostem, pročež ji žalovaný rovněž považuje za zákonnou.

III. Žaloba

V žalobě proti napadenému rozhodnutí vymezil žalobce následující žalobní body. Předně žalobce zdůraznil, že žalovaný odmítl řešit podstatu jeho obhajoby spočívající v tvrzení, že existují dvě možné verze skutkového děje. Žalobce i svědek M. shodně uváděli, že předjíždění započalo za bezpečné situace. Až v průběhu předjíždění došlo ke krizové situaci v souvislosti s tím, že se za vozidlem jedoucím v protisměru vynořilo další vozidlo, které začalo předjíždět. Teprve v důsledku této situace reagoval žalobce urychlením předjížděcího manévru a spěšným zařazením do svého pruhu, během čehož mělo dojít ke spornému kontaktu s vozidlem svědkyně V.. Žalobce tedy neporušil žádnou povinnost, neboť při zahájení předjížděcího manévru nemohl krizovou situaci předvídat, přičemž kdyby došlo za daných okolností k dopravní nehodě, zásadní odpovědnost by nesl protijedoucí řidič vozidla zn. Audi. Obdobně by žalobce za nehodu nenesl odpovědnost, pokud by kupříkladu do vozovky neočekávaně vstoupila zvěř. Žalobce zdůrazňuje, že ze samotné kolize s jiným vozidlem při předjíždění nelze dovozovat porušení ust. § 17 odst. 3 a 5 zákona o silničním provozu, jak to učinil žalovaný. Kolize při předjíždění by ostatně mohla být způsobena např. i v důsledku pouhé neopatrnosti, aniž by to bylo spojeno s nedostatečným rozhledem či porušením jiných povinností při předjíždění. Žalovaný se však těmito souvislostmi vůbec nezabýval a věc pojal značně zjednodušeně, přičemž vycházel toliko z výpovědi svědkyně V.. Zřejmě i z tohoto důvodu žalovaný dle názoru žalobce věc podřadil pod jinou skutkovou podstatu než prvostupňový správní orgán. Takto se mimo jiné vyhnul nutnosti zabývat se podrobněji spekulativními laickými výpočty ohledně času a vzdálenosti obsaženými v prvostupňovém rozhodnutí. I dílčí skutková podstata, pod níž jednání žalobce podřadil žalovaný, však může být dle názoru žalobce naplněna pouze tehdy, pokud by předjíždění bránilo jiné vozidlo jedoucí před vozidlem svědkyně V., či by se v protisměru jedoucí vozidlo nacházelo v takové blízkosti, že by to neumožňovalo předjetí. I tyto skutečnosti by bylo třeba ověřovat znaleckým posouzením vzdáleností mezi vozidly v závislosti na jejich rychlosti. Nic takového však žalovaný, který porušení povinnosti žalobcem dovozuje pouze z výsledku, neučinil.

K prokázání okolnosti samotného střetu vozidel žalovaný vycházel z výpovědi svědkyně V. a laického vyhodnocení stop na vozidlech. Žalobce se přitom vymezuje vůči způsobu, jakým žalovaný s těmito důkazy pracoval. Pokud se jedná o stopy na automobilech, jedná se nanejvýš o nepřímé důkazy. Stopy na vozidle svědkyně V., byly zjištěny přibližně 3 až 4 hodiny po nehodě, a to na zcela jiném místě. K poškození tedy mohlo dojít jak před sporným předjížděcím manévrem, tak po něm, kdy svědkyně měla mj. absolvovat „stíhací jízdu“. Na místě údajného střetu nebylo zajištěno nic. Žalobce dále upozorňuje, že na ani jednom z vozidel se nenacházela barva z druhého vozidla, na předním blatníku žalobkyně se přitom nacházely stopy poškození, které z laického pohledu nemohly být způsobeny při jediném předjíždění žalobcem. Poškození žalobcova vozidla bylo v průběhu přestupkového řízení vysvětleno tím, že k němu došlo za jiných okolností. Tvzení žalobce žalovaný žádným způsobem nevyvrátil a nezpochybnil, pouze je označil za účelová. V průběhu řízení nebylo provedeno žádné odborné ani znalecké zkoumání stop na vozidlech.

Pokud se jedná o podezření na kolizi vozidel (otěr vozidel, jejich zachvění), domnívá se žalobce, že obdobná podezření mohou vznikat, i když ve skutečnosti k žádné kolizi nedojde. Každému řidiči je známo, že k zachvění vozidla i k určitému zvukovému projevu může v provozu docházet při jakémkoliv míjení jiného vozidla. Při předjížděcím manévru žalobce došlo pouze k nejasnému a neurčitému projevu, přičemž po vizuální kontrole chování řidiče předjížděného vozidla (svědkyně V.) se žalobce rozhodl pokračovat v jízdě. Na tomto místě žalobce poukazuje též na způsob, jakým žalovaný zdůvodňuje nestíhání svědkyně V. za obdobný přestupek (nezastavení za situace, kdy mělo údajně dojít ke střetu vozidel), neboť v jejím případě vycházel ze zásady *in dubio pro reo*, ačkoliv současně poukázal na fakta, která ji podezření ze spáchání přestupku nezbavují, spíše naopak. Přesto však s žalobkyní přestupkové řízení zahájeno nebylo. Zde uvedené dle názoru žalobce jenom dokresluje zaujatost správních orgánů, které jednoznačně straní svědkyni V., což se projevovalo i při hodnocení důkazů.

Pochybení žalovaného žalobce spatřuje i v tom, že žalovaný přistoupil ke změně prvostupňového rozhodnutí. Žalobce se neztotožňuje s tvrzením žalovaného, že tímto postupem nedošlo k zásahu do jeho práv. Dílčí skutková podstata, pod niž bylo jednání žalobce nově podraženo, je totiž odlišná, a žalobci tak bylo znemožněno se k věci odpovídajícím způsobem vyjádřit a případně podat návrhy k doplnění dokazování. Žalovaný měl za daných okolností prvostupňové rozhodnutí zrušit a věc vrátit prvostupňovému správnímu orgánu k dalšímu řízení. V důsledku svého postupu bylo žalobci odepřeno právo na řádný opravný prostředek a může se bránit pouze předmětnou žalobou.

Závěrem žalobce doplnil, že hodnocení důkazů žalovaným vykazuje znaky libovůle. Zatímco svědkyni V., byť je oznamovatelkou a má být v dané věci poškozenou, považuje žalovaný za zcela věrohodnou, u ostatních svědků (tzn. svědků podporujících obhajobu žalobce) je situace opačná, aniž by však byla jejich věrohodnost jakkoliv zpochybněna. U svědka M. navíc žalovaný používá dvojznačné vyjádření o jeho přínosu.

S ohledem na všechny nedostatky, jimiž postup žalovaného trpěl, navrhuje žalobce, aby krajský soud napadené rozhodnutí pro nezákonnost a vady řízení zrušil, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě poukázal na skutečnost, že žalobce předně rozporuje naplnění formálních znaků přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu, a to v závislosti na tvrzení, že je třeba vycházet ze situace v okamžiku započetí předjížděcího manévru. Žalobce tvrdí, že k předjíždění přistoupil za bezpečné situace a teprve následně došlo ke krizové situaci tím, že za vozidlem v protisměru začalo předjíždět vozidlo zn. Audi. Žalovaný považuje toto tvrzení za účelové, a to s poukazem na výpověď svědkyně V., která výskyt vozidla Audi na daném místě v rozhodné době popírá, jakož i na skutečnost, že se jeví vysoce nepravděpodobným, že by řidič protijedoucího vozidla k předjíždění přistoupil za situace, kdy byly oba jízdní pruhy obsazeny. Nadto je žalovaný přesvědčen, že řidič se nemůže zprostit odpovědnosti za negativní následky předjížděcího manévru na základě tvrzení, že na začátku tohoto manévru nehrozilo žádné nebezpečí. Řidič je odpovědný nejen za bezpečné zahájení předjížděcího manévru, ale i za jeho dokončení. Obdobně by žalobce nesl odpovědnost za situaci, kdy by do vozovky vstoupila zvěř, neboť se jedná o okolnost, kterou je povinen předvídat. Ust. § 17 odst. 5 zákona o silničním provozu hovoří o tom, že řidič nesmí ve vyjmenovaných situacích předjíždět, nikoliv že předjíždění nesmí zahájit.

K otázce vyhodnocení poškození na vozidlech žalobce a svědkyně V. žalovaný uvádí, že zákon neukládá správním orgánům, aby v obdobných případech provedly dokazování znaleckým posudkem. Žalovaný je navíc přesvědčen, že podklady dodané policií nebyly pro vypracování znaleckého posudku dostačující. Prvostupňový správní orgán ve věci tedy provedl dokazování pomocí prostředků, které byly dostupné, a zjistil skutkový stav takovým způsobem, že bylo možné o věci rozhodnout.

Jedná-li se o žalobcem vytýkanou změnu výroku prvostupňového rozhodnutí, uvádí žalovaný, že ve správním řízení nejprve prvostupňový správní orgán vycházel z tvrzení svědkyně V., že v průběhu předjíždění se v protisměru objevila kolona vozidel. Žalobce nicméně (stejně jako jeho spolujezdec) tvrdil, že předjíždění zahájil v době, kdy protijedoucí vozidla viděl, což spíše odpovídá porušení ust. § 17 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu. Této kvalifikaci odpovídá i samotné odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Proto žalovaný přikročil pouze k dílčí změně spočívající v uvedení odkazu na odpovídající zákonné ustanovení. Žalobce byl v průběhu správního řízení obeznámen se vším, co mu bylo kladeno za vinu, proto je žalovaný přesvědčen, že změnou výroku nebyl nijak poškozen. Uvádí-li žalobce, že nemohl na postup žalovaného náležitě reagovat a navrhnout provedení nových důkazů, zdůrazňuje žalovaný, že z obsahu žaloby nevyplývají žádné nové skutečnosti, které by chtěl žalobce ve věci uplatnit. Provedení odborného posouzení již žalobce navrhoval v průběhu správního řízení. Žalobce tvrdí, že postup žalovaného je zatížen procesním pochybením, nikterak však nespecifikuje, v čem toto pochybení spočívá, jak byl na svých právech krácen a v čem by byla situace pro něj příznivější, kdyby jím tvrzená vada neexistovala.

K otázce věrohodnosti svědků žalovaný odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, v němž se s touto námitkou vypořádal a připomíná, že sám svědek G. v průběhu správního řízení vypověděl, že žalobce je jeho tchán. Za této situace bezesporu jisté pochybnosti o objektivitě svědeckých výpovědí existují.

Žalovaný pro úplnost dodává, že žalobce dle jeho názoru v projednávané žalobě vytrhuje jednotlivé pasáže napadeného rozhodnutí z jejich kontextu a vykládá je zcela jiným

způsobem, než jak byly míněny. Žalovaný se v průběhu správního řízení zabýval všemi odvolacími námitkami žalobce a prvostupňové rozhodnutí řádně přezkoumal. Žalobci bylo spáchání přestupků zcela prokázáno a byla mu uložena odpovídající sankce.

Žalovaný tedy nepovažuje žalobu za důvodnou, pročež navrhuje, aby ji krajský soud zamítl.

V. Replika žalobce

Na vyjádření žalovaného žalobce reagoval replikou ze dne 10. 1. 2016, v níž mimo jiné uvedl, že trvá na tom, že situaci při předjíždění je nezbytné hodnotit podle okamžiku začátku předjížděcího manévru. Přitom žalobce zdůraznil, že se v jeho případě nejednalo o předjíždění v místě, kde je to výslovně zakázáno a existoval zde tedy prostor pro subjektivní hodnocení splnění předpokladů pro předjíždění, tj. předpokladů dle ust. § 17 odst. 5 zákona o silničním provozu. Správní orgány pak musí spolehlivě prokázat, že tyto předpoklady splněny nebyly, což však v posuzované věci neučinily. Postup dotčených správních orgánů se naopak vyznačoval značně svérázným hodnocením důkazů a věrohodnosti svědků, neprovedením dostatečného dokazování, změnou skutkové podstaty a nelogickou argumentací ohledně právního posouzení předjížděcího manévru. Žalobce opakovaně zdůraznil, že s předjížděním započal v době, kdy žádné nebezpečí nehrozilo, ani jej nemohl předvídat. Tuto skutkovou verzi však žalovaný zcela odmítl s poukazem na výpověď oznamovatelky. K tvrzením žalovaného ohledně povinnosti předvídat krizové situace žalobce poukazuje na zásadu omezené důvěry v dopravě, podle níž se řidič může spoléhat na to, že ostatní účastníci silničního provozu budou dodržovat právní předpisy. Skutečnost, že se takto řidič protijedoucího vozidla Audi nechoval a začal předjíždět v době, kdy již v protisměru předjížděl žalobce, nemůže být kladena k žalobcově tíži.

K otázce hodnocení svědků pak žalobce dodává, že právní názor žalobce ohledně vlivu příbuzenského či přátelského vztahu na svědecké výpovědi by nutně vedl k vyloučení jejich použitelnosti, pokud by podporovaly obhajobu obviněného. Naopak pokud by ji vyvracely, zřejmě by jejich použitelnost a věrohodnost omezena nebyla. S takovým výkladem se však nelze ztotožnit. Pokud by tomu tak bylo, ztratilo by zcela na významu poučovat takovéto svědky o následcích nepravdivé výpovědi. Nadto by mohly být tytéž argumenty aplikovány i na výpověď oznamovatelky – svědkyně a poškozené paní V., která k věci také nemůže mít neutrální postoj. Z její výpovědi však správní orgány v řízení bez dalšího vycházely a považovaly ji za klíčovou, byť byla v mnohém v rozporu s výpovědí žalobce i svědka M..

VI. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

Ze správního spisu krajský soud zjistil následující rozhodné skutečnosti. Dne 5. 11. 2014 obdržel prvostupňový správní orgán od Policie ČR, Krajského ředitelství kraje Vysočina, územního odboru Třebíč, oznámení přestupku, v němž se podává, že dne 2. 10. 2014 v 16.00 hodin došlo na sil. II/351 v k. ú. Kozichovice k dopravní nehodě, a to tak, že žalobce začal před levotočivou zatačkou za situace, kdy neměl náležitý rozhled, předjíždět vozidlo zn. Suzuki řidičky paní V. a při zařazování se před toto vozidlo došlo ke kolizi pravé zadní části vozidla žalobce s levou přední částí vozidla paní V.. Spolu s oznámením byl prvostupňovému správnímu orgánu postoupen kompletní policejní spis vedený v dané věci obsahující fotodokumentaci obou předmětných vozidel, protokol o nehodě, popis místa

nehody a úřední záznamy o podání vysvětlení sepsané s žalobcem, paní V. a se spolujezdcí žalobce panem G. a panem M..

Na základě shora specifikovaného oznámení zahájil prvostupňový správní orgán přestupkové řízení, a to pro podezření ze spáchání přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 a písm. k) zákona o silničním provozu. Ve věci bylo provedeno dne 17. 12. 2014 ústní jednání, během něhož bylo provedeno dokazování výpovědí žalobce a svědeckými výpověďmi svědků paní V. a pana G.. Žalobce při jednání uvedl, že v inkriminované době jel za červeným vozidlem žalobkyně, které se pohybovalo rychlostí cca 40–50 km/h. Žalobce se rozhodl vozidlo předjet. V té době měl před sebe rozhled do vzdálenosti minimálně 500 m, kde jel v protisměru malý nákladní automobil. Když byl žalobce na úrovni červeného vozidla, začalo v protisměru předjíždět černé vozidlo zn. Audi a začalo se velkou rychlostí přibližovat, proto byl žalobce nucen uspíšit předjížděcí manévry a zařadit se před červené vozidlo. Předjížděné vozidlo se drželo středové čáry, čímž žalobci předjížděcí manévry značně ztížilo. Žalobce vyslovil domněnku, že pokud by svědkyně uhnula se svým vozidlem alespoň o 10 cm doprava, proběhlo by předjíždění zcela bez problémů. Svědkyně V. dle názoru žalobce nevěnovala náležitou pozornost dění kolem sebe a vůbec nezaznamenala, že ji miní žalobce předjíždět. Po dokončení předjížděcího manévru žalobce zkontroloval ve zpětném zrcátku, zda se něco nestalo. Svědkyně V. nicméně pokračovala v jízdě, proto žalobce usoudil, že předjíždění proběhlo v pořádku. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že pokud by o vozidlo svědkyně zavadil, musel by mít na svém pravém zadním nárazníku alespoň trochu červené barvy. Poškození, které je viditelné na pořízené fotodokumentaci, bylo způsobeno za jiných okolností, při výjezdu z parkoviště téhož dne ráno.

Svědkyně V. k věci vypověděla, že žalobce ji začal předjíždět v levotočivé zatáčce za situace, kdy v protisměru jela kolona dvou až tří vozidel. Žalobce se před ni nestihl včas zařadit a při dokončování předjížděcího manévru zavadil o přední levý blatník jejího vozidla. Proto se svědkyně za žalobcem rozjela, domnívala se, že žalobce zastaví na bezpečnějším místě a dohodnou se na náhradě škody. Protože se tak nestalo, oznámila nehodu na policii. V průběhu předjíždění jela svědkyně rychlostí 80–90 km/h, ve svém pruhu napravo. Kontakt mezi vozidly při předjíždění zaznamenala na základě jemného nárazu a zachvění vozidla. Dále žalobkyně vypověděla, že se ji během cesty pokusil žalobce předjet už dříve, avšak předjížděcí manévry nedokončil, protože v protisměru vyjelo černé vozidlo zn. Audi.

Svědka G. (zeť žalobce) vypověděl, že při nehodě nebyl přítomen. Ráno nicméně cestoval spolu s žalobcem do práce, přičemž na parkovišti v Dukovanech si všiml, že žalobce má vzadu auto odřeně. K původu tohoto poškození se však nebyl schopen blíže vyjádřit, žádný incident toho dne ráno nezaznamenal.

Ústní jednání pokračovalo dne 14. 1. 2015 výpovědí svědka M., který nejprve popsal odjezd s žalobcem dne 2. 10. 2014 ráno do D. V této souvislosti svědek sdělil, že při vyjíždění z parkovacího místa se mu zdálo, že došlo ke kontaktu s vozidlem, které stálo zešikma z pravé strany vedle vozidla žalobce. Vzhledem k tomu, že byla tma, vystoupil žalobce z vozidla, aby situaci vyhodnotil, avšak řekl, že nic není vidět. Když později oba vystoupili na parkovišti u J., na pravém nárazníku byl zřetelný oválný otisk, nebyly tam žádné škrábance ani barva. Následně byl svědek dotazován k samotnému předjíždění vozidla svědkyně V., které proběhlo téhož dne v cca 16 hodin. K tomu svědek sdělil, že při cestě z J. se s žalobcem napojili za menší osobní auto, za kterým jeli přibližně 500 m. Vozidlo jelo při středu vozovky a malou rychlostí – asi 50 km/h. Vozidlo začal žalobce v přehledné části vozovky předjíždět. Asi ve

vzdálenosti 200–300 m bylo nákladní vozidlo. Když byli na úrovni předjížděného vozidla, začalo v protisměru velkou rychlostí předjíždět vozidlo zn. Audi. Žalobce na to musel co nejrychleji zareagovat a snažil se spěšně odbočit a zařadit se. Předjížděné vozidlo se stále drželo středu vozovky. Při zařazování svědek cítil, jak se o sebe vozidla lehce otřela. Žalobce nicméně nic takového nezaregistroval a vzhledem k tomu, že auto za nimi pokračovalo dál v jízdě, usoudil svědek, že se nic nestalo. V Třebíči svědek kontroloval poškození vozidla a bylo stejné jako ráno.

Na základě skutečností vyplynuvších z provedeného dokazování prvostupňový správní orgán obvinění proti žalobci rozšířil, a to o porušení ust. § 47 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, čímž se měl žalobce dopustit přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. i) zákona o silničním provozu. Následně byl žalobce předvolán k ústnímu jednání konanému dne 9. 2. 2015, v jehož průběhu mu bylo umožněno seznámit se s obsahem spisového materiálu a k věci se opětovně vyjádřit, čehož využil, avšak setrval na svém dosavadním stanovisku.

Téhož dne, tj. 9. 2. 2015 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, v jehož výroku byl žalobce shledán vinným ze spáchání všech přestupků, pro něž byl v přestupkovém řízení stíhán. Své závěry prvostupňový správní orgán odůvodnil zejména s poukazem na výpověď svědkyně V., kterou označil za věrohodnou. Prvostupňový správní orgán naopak neuvěřil výpovědi žalobce a svědků pana G. a M., neboť od spolucestujících nelze očekávat, že budou svědčit v neprospěch obviněného. Nadto výpověď svědka G. nebyla nikterak přínosná a výpověď svědka M. nepůsobila konzistentně a přesvědčivě. Prvostupňový správní orgán nepovažoval za pravděpodobné, že by svědkyně V., jakožto zkušená řidička, jela na přehledné široké pozemní komunikaci u středové čáry a rychlostí 40–50 km/h. Dále provedl prvostupňový správní orgán propočty, z nichž dovodil, že žalobce předjížděl za situace, kdy to zákon zakazuje, neboť s ohledem na rychlost vozidel žalobce a svědkyně V. a vzdálenost protijedoucích vozidel nebyl dán dostatečný časový prostor pro bezpečné provedení předjížděcího manévru. Pokud se jedná o porušení povinnosti zastavit po nehodě neprodleně vozidlo, vycházel prvostupňový správní orgán zejména z výpovědi svědkyně V., která uvedla, že se vozidlo mírně zachvělo a došlo k jemnému nárazu. To potvrdil i svědek M.. O vzájemném poškození vozidel svědčí i stopy zjištěné na dotčených vozidlech, které dle názoru prvostupňového správního orgánu přesně odpovídají průběhu nehody. Obhajobu žalobce, spočívající v tom, že k poškození jeho vozidla došlo za jiných okolností, považoval prvostupňový správní orgán za účelovou. Prvostupňový správní orgán tedy konstatoval, že se žalobce jemu vytýkaného jednání dopustil, přičemž mu uložil sankci v zákonném rozpětí, a to s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem.

VII. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.

Po důkladném posouzení všech žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že **žaloba je důvodná.**

Žalobce byl v přestupkovém řízení shledán vinným ze spáchání tří přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Žalobce zpochybňuje, že by došlo k naplnění skutkových podstat těchto přestupků, přičemž správními orgány zejména vytýká, že vycházely z nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7 zákona o silničním provozu, se fyzická osoba přestupku dopustí tím, že *„předjíždí vozidlo v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno.“*

Podle ust. § 125c odst. 1 písm. i) bodu 1 zákona o silničním provozu se přestupku dopustí ten, kdo při dopravní nehodě *„v rozporu s § 47 odst. 2 písm. a) neprodleně nezastaví vozidlo.“*

Podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku i tehdy, pokud *„jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.“*

Jedná-li se o první shora zmíněný přestupek, dotčené správní orgány dovodily, že k naplnění jeho skutkové podstaty došlo porušením ust. § 17 odst. 3 a 5 písm. a), resp. b) zákona o silničním provozu, které zakotvuje povinnosti řidiče při předjíždění a stanovuje situace, během nichž je obecně předjíždění zakázáno. Dle ust. § 17 odst. 3 citovaného zákona platí, že *„[ř]idič, který se po předjetí zařazuje před vozidlo, které předjel, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ani omezit řidiče vozidla, které předjel.“* Dle ust. § 17 odst. 5 téhož zákona řidič nesmí předjíždět *„a) nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí, b) jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet.“*

Z obsahu správního spisu je patrné, že žalobce již v průběhu správního řízení setrvale tvrdil, že se jemu vytýkaného přestupkového jednání nedopustil. Stran přestupku spočívajícího v nebezpečném (zakázaném) předjíždění uvedl, že s předjížděním započal za situace, kdy měl dostatečný rozhled a časový prostor pro dokončení předjížděcího manévru. Krizová situace pak měla nastat v souvislosti s jednáním třetí osoby – řidiče protijedoucího vozidla zn. Audi, který v inkriminované době rovněž zahájil předjíždění, pročež byl žalobce nucen svůj předjížděcí manévr spěšně dokončit, aby se tak vyhnul kolizi s tímto předjíždějícím protijedoucím vozidlem. Pokud se jedná o poškození vozidla žalobce, k tomuto mělo dojít za jiných okolností v ranních hodinách téhož dne. Zde uvedenou verzi událostí do značné míry podpořil ve své výpovědi též svědek M.. Naopak podle svědkyně V. došlo k poškození vozidel v důsledku riskantního předjíždění ze strany žalobce, který byl nucen

s ohledem na protijedoucí kolonu aut (aniž by v protisměru jakékoliv vozidlo předjíždělo) urychleně dokončit předjížděcí manévry, při čemž došlo ke kontaktu mezi vozidly.

Lze tedy konstatovat, že v průběhu správního řízení byly nastíněny minimálně dvě vzájemně se vylučující verze skutkového děje, přičemž bylo na správních orgánech, aby vyhodnotily, zda je možné jednoznačně posoudit, která z těchto verzí je pravdivá. V opačném případě, tzn. pokud by se obě předestřené verze jevíly co do jejich věrohodnosti jako relativně rovnocenné, resp. pokud by nebylo možno s vysokou mírou pravděpodobnosti takřka hraničící s jistotou určit, že se žalobce jednání naplňujícího znaky přestupku dopustil, nezbylo by, než stíhání žalobce pro předmětné přestupky s ohledem na zásadu *in dubio pro reo* zastavit (k tomu viz kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 – 86, dostupný na www.nssoud.cz, či nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>).

Jak vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu „*existence rozporů mezi jednotlivými důkazy není neobvyklá, přičemž v takové situaci je správní orgán povinen důkazní postup řádně popsat a logicky i věcně přesvědčivě odůvodnit, jakým způsobem se s těmito rozpory vypořádal a z jakých důvodů uvěřil jedné z vzájemně protichůdných skutkových verzí*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2006, č. j. 6 As 47/2005 – 84, dostupný na www.nssoud.cz). Nutno zdůraznit, že je povinností správního orgánu v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Za tímto účelem shromažďuje i bez návrhu důkazy, při jejichž hodnocení se řídí zásadou volného hodnocení důkazů vyjádřenou v ust. § 50 odst. 4 správního řádu, podle níž správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

V daném případě přisoudily správní orgány největší váhu výpovědi svědkyně V., jejíž verzi událostí takřka bezezbytku přejala. Svědkyně V. byla ze strany správních orgánů vnímána jako věrohodná, přičemž rozpory mezi její výpovědí a ostatními výpověďmi (zejména výpověď žalobce a svědka M.) byly odůvodněny zainteresovaností ostatních osob na výsledku přestupkového řízení. S tímto hodnocením jednotlivých výpovědí se však nelze ztotožnit, neboť je značně zjednodušené a pomíjí některé neodmyslitelné okolnosti. Předně je nutno zdůraznit, že teze o apriorní objektivitě svědkyně V. je zcela mylná, neboť nelze odhlédnout od skutečnosti, že tato svědkyně byla sama účastnicí předmětné sporné události. Je třeba mít na zřeteli, že dotčené svědkyni měla být jednáním žalobce způsobena škoda (byť nárok na její náhradu v přestupkovém řízení neuplatnila). Nadto pak ani nebylo vyloučeno případné spoluzavinění svědkyně V. na oznámené dopravní nehodě (např. pokud by žalobci v dokončení předjížděcího manévru bránila), či její stíhání za spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. i) bodu 1 zákona o silničním provozu (nezastavení vozidla bezprostředně po nehodě). I na straně svědkyně V. tak bylo bezesporu možno shledat zřejmou zainteresovanost na výsledku řízení či minimálně na tom, jakým způsobem bude průběh předmětné události vykreslen. Výpověď dotčené svědkyně tedy nebylo možno klást na roveň výpovědi jakékoliv třetí na věci nezúčastněné osoby a bylo na správních orgánech, aby k ní přistupovaly náležitě kriticky. Takto se však nestalo a naopak veškeré svědkyni V. vypovězené skutečnosti byly správními orgány bez dalšího přijaty jako pravdivé a věrohodné, aniž by byly podrobeny jakémukoliv důkladnějšímu hodnocení a porovnání s jinými důkazy.

Žalobci lze dát dále za pravdu i v tom směru, že jisté rozpaky vzbuzuje způsob, jakým správní orgány, zejména pak žalovaný, vyhodnotily „přínosnost“ výpovědi svědka M.

k řádnému zjištění stavu věci. Z napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaný svědkovi M. neuvěřil, že by došlo k poškození vozidla žalobce za jiných okolností než při předjíždění vozidla svědkyně V.. Stejně tak považoval za účelovou většinu výpovědi týkající se samotného předjíždění vozidla svědkyně V., tj. zejména tvrzení, že k předjíždění žalobce přikročil za bezpečné situace, přičemž spěšné dokončení předjížděcího manévru bylo zapříčiněno riskantním předjížděním protijedoucího vozidla. Za přínosnou však žalovaný považoval tu část výpovědi dotčeného svědka, v níž uvedl, že cítil, jak se o sebe vozidla lehce otřela, neboť potvrzovala tvrzení svědkyně V., že ke kontaktu mezi vozidly došlo. Jinak řečeno, žalovaný tvrdí, že výpověď svědka M. je v naprosté většině nevěrohodná, či dokonce lživá, neboť byla vedena snahou ochránit žalobce před postihem za přestupek. Z celé výpovědi pak za pravdivou považuje výhradně tu část, která tvoří styčný bod s výpovědí svědkyně V.. Tento způsob náhledu na předmětnou svědeckou výpověď však žalovaný nikterak nevysvětluje, proč se nelze zbavit dojmu, že při jejím vyhodnocení postupoval poněkud neobjektivně a selektivně z ní vybíral jen ty informace, které konvenují s jeho názorem o protiprávnosti jednání žalobce. Pokud by totiž bylo pravdou, že svědek M. ve své výpovědi záměrně průběh skutkového děje zkresloval či si přímo některé skutečnosti přimýšlel nebo naopak jiné zamlčoval, a to tak, aby vyznívaly ve prospěch žalobce, pak je otázkou, proč by takto neučinil i v souvislosti s údajným střetem vozidel. Za takové situace by bylo zajisté jednodušší potvrdit přímo verzi žalobce a vypovědět, že si žádného kontaktu mezi vozidly nevšiml. Takto se však nestalo a svědek M. naopak připustil, že určité projevy, které by mohly nasvědčovat kontaktu vozidel, zaznamenal. Krajský soud nemíní tvrdit, že by snad bylo vyloučeno, aby byla některá část svědecké výpovědi pravdivá a jiná její část více či méně zkreslená, nebo dokonce přímo smyšlená. Aby však mohl správní orgán tyto jednotlivé části od sebe odlišit, musí podrobit svědeckou výpověď náležitému zkoumání, přičemž své úvahy, které jej vedly k závěru, že některá z částí svědecké výpovědi má pro věc větší váhu než jiná, musí vtělit do odůvodnění meritorního rozhodnutí, aby bylo seznatelné, jakými myšlenkovými pochody se správní orgán řídil. Jen takové prokázané skutečnosti pak mají místo v samotné skutkové větě rozhodnutí o přestupku (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č.j. 1 As 92/2009-65, přístupný na www.nssoud.cz). Takto se v daném případě nestalo a žalovaný ve shodě s prvostupňovým správním orgánem bez dalšího vyňal jako jedinou relevantní z výpovědi svědka M. tu pasáž, která připouští kontakt mezi vozidly žalobce a svědkyně V.. Naproti tomu v té části, v níž tato výpověď podporuje výpověď žalobce ohledně situace, za níž došlo k poškození vozidla žalobce, průběhu předjíždění, jakož i dalších okolností (rychlost a způsob jízdy svědkyně V. apod.) byla výpověď odmítnuta jako účelová.

Krajský soud je tedy přesvědčen, že pouze na základě získaných svědeckých výpovědí nebylo možno učinit si úsudek o tom, že by se žalobce jemu vytýkaného jednání dopustil. Pokud se jedná o přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7 zákona o silničním provozu, tj. přestupek zakázaného předjíždění, vyjádřil žalovaný domněnku, že naplnění jeho skutkové podstaty [a to porušením ust. § 17 odst. 3 a 5 písm. b) zákona o silničním provozu] je zjevné již ze samotné skutečnosti, že žalobce při předjíždění poškodil vozidlo V.. Tento argument je chybný hned z několika důvodů. Zaprvé nelze pominout, že právě skutečnost, zda došlo při předjíždění k poškození vozidla svědkyně V., byla předmětem dokazování v probíhajícím přestupkovém řízení. Tvrzení, že k porušení povinností žalobce při předjíždění došlo právě proto, že poškodil vozidlo svědkyně V., je tedy zjevným argumentačním faulem (tzv. bludný kruh), neboť současně skutečnost, že poškození vozidla svědkyně V. zavinil žalobce, byla dovozována jako následek zakázaného předjíždění ze strany žalobce. Nadto pak nelze pominout, že porušení povinností při předjíždění nelze dovozovat ze škodlivého

následku, jak to činí v napadeném rozhodnutí a opětovně i ve vyjádření k žalobě žalovaný (srv. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 77/2008 – 50, dostupný na www.nssoud.cz). I kdyby totiž krajský soud připustil, že poškození vozidla svědkyně V. skutečně způsobil žalobce, neznamená to, že z jeho strany došlo k porušení specifických povinností při předjíždění, tj. že předjížděl tehdy, neměl-li před sebe náležitý rozhled (jak tvrdil prvostupňový správní orgán), či tehdy, jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před předjížděné vozidlo (jak tvrdí žalovaný). Jinak řečeno, ke střetu vozidel při předjíždění může dojít i ze zcela jiných důvodů, ať již v důsledku pouhé nepozornosti řidiče předjíždějícího vozidla, v důsledku technické poruchy tohoto vozidla či kupříkladu i vlivem protiprávního jednání řidiče předjížděného vozidla, na které rovněž zákon klade určité požadavky, zejména povinnost zdržet se jakéhokoliv jednání, které by bránilo předjíždění (viz ust. § 17 odst. 4 zákona o silničním provozu).

V neposlední řadě nelze přisvědčit ani způsobu, jakým žalovaný interpretuje ust. § 17 odst. 5 zákona o silničním provozu, dovozuje-li, že podmínky stanovené citovaným ustanovením je třeba posuzovat nejen bezprostředně před započítím předjížděcího manévru, ale i kdykoliv v jeho průběhu. Krajský soud připouští, že jazykový výklad dotčeného ustanovení, které stanovuje, že řidič za určitých okolností „*nesmí předjíždět*“, tedy nikoliv kupříkladu, že nesmí „*započít s předjížděním*“, nasvědčuje výkladu předestřenému žalovaným. Taková interpretace dotčeného ustanovení by však byla naprosto odtržená od reality a vedla by v krajních případech ke zcela absurdním důsledkům. Je zjevné, že je to právě situace bezprostředně před předjížděním, na jejímž vyhodnocení záleží, zda se řidič rozhodne předjíždět či nikoliv. Přitom je pochopitelně nucen do značné míry předvídat i budoucí vývoj v provozu na pozemních komunikacích. Pakliže je však v okamžiku započetí předjížděcího manévru situace taková, že není možné rozumně předjímat jakékoliv komplikace při předjíždění (tj. úsek je přehledný a v protisměru se nepohybují žádná vozidla, nebo jsou v takové vzdálenosti, že je zajištěn dostatečný časový prostor pro předjetí apod.), stěží lze klást předjíždějícímu řidiči k tíži, nastanou-li v průběhu předjíždění takové nové okolnosti, které vyústí v dopravní nehodu. Gros pro posouzení naplnění podmínek pro dovolené předjíždění či existence překážek, které by předjíždění bránily, tedy tkví v okamžiku bezprostředně před zahájením předjížděcího manévru. Je tomu tak ostatně i z toho důvodu, že odpovědnost za přestupek, je odpovědností subjektivní. Jedním z esenciálních znaků přestupku je tedy zavinění, byť postačí, je-li naplněno ve formě nedbalostní. Přitom je třeba žalobci přisvědčit v tom směru, že v provozu na pozemních komunikacích se mimo jiné projevuje princip omezené důvěry v dopravě, z něhož vyplývá, že každý řidič se může přiměřeně spoléhat na *dodržení dopravních předpisů ostatními účastníky provozu na pozemních komunikacích, nevyplývá-li z konkrétní situace opak* (viz *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. 6 Tdo 143/2011, dostupný na www.nsoud.cz*). Této problematice je pak bližší pozornost věnována i v recentní judikatuře Ústavního soudu, který ve svých nálezech ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. III. 2065/15, a ze dne 25. 10. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3159/15 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>) vyzdvihl, že po řidiči nelze spravedlivě požadovat, aby předvídal protiprávní jednání jiného účastníka provozu na pozemních komunikacích. Aplikováno na projednávaný případ to tedy znamená, že pro posouzení viny žalobce za spáchání přestupku spočívající v nezákonném předjíždění má kruciólní význam, za jakých okolností k tomuto předjíždění došlo, tj. kupříkladu zda je pravdivá verze, že v protisměru začalo předjíždět vozidlo značky Audi, zda žalobci v předjíždění nebránila řidička předjížděného vozidla – svědkyně V. apod. Žalovaný proto nemohl na posuzování těchto okolností rezignovat a vystačit si s tvrzením, že naplnění skutkové podstaty přestupku

je patrné již z toho, že došlo k poškození vozidla svědkyně V., neboť takový argument není validní.

Lze tedy shrnout, že žalovaný pojal celou posuzovanou věc jen značně zjednodušeně a pokud konstatoval, že pro vyhodnocení, zda se žalobce přestupku dopustil, jsou další informace (ohledně způsobu jízdy předjížděného vozidla svědkyně V. apod.) zcela nadbytečné, nelze se s tím v žádném případě ztotožnit. Krajský soud je naopak přesvědčen, že tyto okolnosti jsou pro posouzení věci zcela klíčové a rozhodně nelze tvrdit, že by bylo bez významu, zda se vozidlo svědkyně V. pohybovalo při středu vozovky či nikoliv, případně zda jeho rychlosti maximálně 50 km/h, jak shodně vypověděli žalobce a svědek M., či rychlostí o 30–40 km/h vyšší, jak uváděla svědkyně V.. Krajský soud tedy kvituje, že se prvostupňový správní orgán, na rozdíl od žalovaného těmito skutečnostmi blíže zabýval, nicméně způsob, jakým předmětné informace, resp. rozpory mezi výpověďmi jednotlivých osob ohledně těchto informací vyhodnotil, považuje krajský soud za vadný. Prvostupňový správní orgán si v této souvislosti vystačil toliko s posuzováním pravděpodobnosti jednotlivých nabízejících se verzí, přičemž upřednostnil verzi prezentovanou svědkyní V., neboť neshledal příliš pravděpodobným, že by tato svědkyně jakožto zkušená řidička jela na přehledném úseku pozemní komunikace rychlostí 50 km/h a pohybovala se při středu této pozemní komunikace. Za mnohem pravděpodobnější považoval, že svědkyně jela jí uváděnou rychlostí 90 km/h, přičemž se držela krajnice. Takový způsob vyhodnocení důkazů je však s ohledem na zásady správního trestání (resp. obecně jakéhokoli trestání) vyloučen. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 28. 8. 2008, č. j. 5 As 32/2008 – 51 (dostupný na www.nssoud.cz), poukázal na skutečnost, že obviněného z přestupku nelze uznat vinným pouze na základě míry pravděpodobnosti skutkového děje. Nadto v daném případě se jedná spíše o posuzování věci na základě pouhých dojmů správních orgánů, než o skutečné hodnocení pravděpodobnosti jednotlivých skutkových verzí.

Nezbývá tedy než konstatovat, že aby mohlo být prokázáno, zda se žalobce přestupku, spočívajícího v nedovoleném předjíždění dopustil, bylo nezbytné vyhodnotit detailněji situaci v době předjíždění, včetně rychlostí a způsobu jízdy jednotlivých vozidel, jakož i vzdálenosti a rychlosti přibližování se vozidel protijedoucích. Jakékoliv úvahy tohoto typu však v napadeném rozhodnutí zcela absentují, ačkoliv tyto skutečnosti byly žalobcem namítány již v odvolání. Prvostupňový správní orgán se naopak v této souvislosti o určité propočty pokusil, avšak vzhledem k tomu, že se mu nepodařilo odstranit rozpory mezi svědeckými výpověďmi, byly vstupní informace pro takové výpočty jen velmi orientační a závěry, k nimž prvostupňový správní orgán dospěl, jsou nevypovídající. Za rozhodující okolnost je pak třeba považovat, zda v inkriminované době započalo v protisměru předjíždět vozidlo zn. Audi či nikoliv, přičemž krajský soud nepovažuje tuto skutkovou verzi, která vychází z výpovědi dvou osob, za vyvrácenou pouze na základě tvrzení, že s ohledem na pud sebezáchovy by takto žádný řidič nejednal. V provozu na pozemních komunikacích se lze nezřídka setkat se situacemi, kdy její jednotliví účastníci jednají iracionálně, podceňují nebezpečí, které jim hrozí, a v konečném důsledku tak svým jednáním ohrožují nejen sebe, ale i další osoby.

Dále se krajský soud věnoval otázce posouzení naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. i) bodu 1 zákona o silničním provozu. V dané věci nebylo sporu o tom, že žalobce v místě nezastavil a pokračoval dál v jízdě. Předmětem dokazování naopak byla skutečnost, zda žalobce v rámci předjížděcího manévru způsobil poškození vozidla svědkyně V., tj. zda došlo k dopravní nehodě a žalobci tak vznikla povinnost v místě zastavit. Tuto skutečnost považovaly správní orgány za prokázanou zejména na základě

zjištěných stop na vozidlech a svědeckých výpovědích svědků paní V. a pana M.. Jedná-li se o stopy na vozidlech, pak má krajský soud především na základě fotodokumentace založené ve spisovém materiálu za to, že z laického pohledu nelze rozhodně jednoznačně určit, že by k poškození došlo při předjíždění žalobcem. Ani jedno z vozidel nenese jakékoliv znaky kontaktu s druhým dotčeným vozidlem (otěry laku apod.) a ani charakter poškození dle názoru krajského soudu na základě zběžného posouzení z fotografického materiálu neodpovídá tomu, že by k němu mělo dojít v průběhu předjíždění, a to ještě navíc v rychlosti tvrzené svědkyní V. (tzn. 80 – 90 km/h jedoucí předjížděné vozidlo a nezjištěnou vyšší rychlostí jedoucí vozidlo žalobce). Krajský soud se tedy neztotožňuje s názorem vyjádřeným v prvostupňovém rozhodnutí, že v dané věci nebylo odborného či znaleckého zkoumání třeba, neboť samotný škodlivý následek rozhodně nebyl nespornou okolností případu. Nadto se krajský soud pozastavuje též nad tvrzením žalovaného, že odborné posouzení nebylo možno vypracovat, neboť pro takový postup nebyl policií zajištěn dostatek podkladů. Pokud tedy žalovaný míní, že na základě získaných podkladů by nebyl schopen znalec či oslovený erudovaný odborník své stanovisko poskytnout, je pak otázkou, jak je možné, že tyto podklady dostačovaly pro vyhodnocení situace správním orgánům. Přitom vyhodnocení stop na vozidlech měla být věnována zvýšená pozornost již jen proto, že žalobce předložil konkurující verzi událostí a správnímu orgánu osvětlil, že k poškození jeho vozidla mělo dojít za jiných okolností (což potvrdili ve svých výpovědích i další svědci).

K dalším důkazním prostředkům, tj. svědeckým výpovědím svědka M. a svědkyně V. a zejména ke způsobu jejich vyhodnocení se již krajský soud zevrubně vyjádřil výše. I při posuzování naplnění skutkové podstaty přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. i) bodu 1 zákona o silničním provozu se tak projevil výrazně selektivní přístup při posuzování přínosnosti výpovědi svědka M.. Veškerá jeho tvrzení ohledně poškození vozidla žalobce za jiných okolností správní orgány striktně odmítly a naopak zmínku o tom, že byly zaznamenány projevy, které mohly signalizovat kontakt s vozidlem svědkyně V., považovaly správní orgány za bernou minci. Krajský soud pouze ve stručnosti opakuje, že takový zjednodušený způsob hodnocení svědecké výpovědi je nepřipustný, přičemž v podrobnosti odkazuje na již uvedené. Pro úplnost k tomuto krajský soud ještě dodává, že možnost poškození vozidla žalobce při vyjíždění ráno z parkoviště připustil i svědek G. (svědecká výpověď ze dne 17. 12. 2014 a úřední záznam ze dne 27. 10. 2014). Pokud přitom správní orgány poukazovaly na příbuzenský vztah svědků k žalobci, pak nelze ponechat bez povšimnutí, že jakýkoliv bližší vztah k žalobci byl prokázán toliko právě u svědka G. (zeť žalobce), nicméně ani tato skutečnost sama o sobě svědeckou výpověď nečiní *a priori* bezcennou či zcela nevěrohodnou. Pokud chtěly správní orgány vyvrátit tato předložená tvrzení, měly v tomto ohledu provést další důkazy (ohledání vozidel, znalecký posudek či odborné vyjádření).

Lze tedy celkově shrnout, že závěry správních orgánů ohledně naplnění skutkových podstat přestupků dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 a písm. i) bod 1 zákona o silničním provozu nenachází dostatečnou oporu v přestupkovém spise. Správní orgány se nedostatečným způsobem vypořádaly s rozpory ve výpovědích a svévolně bez přezkoumatelného zdůvodnění svých úvah upřednostnily verzi skutkového děje předloženou svědkyní V.. Přitom zcela odhlédly od výsledků dalšího dokazování, které tuto verzi v mnoha ohledech zpochybňovalo. K osvětlení věci nepřispěly ani zjištěné stopy poškození na vozidlech žalobce a svědkyně V., které byly podrobeny pouze neodbornému a velmi zběžnému zkoumání. S ohledem na tyto zjištěné nedostatky krajský soud považuje za nadbytečné vypořádávat se podrobně s námitkou žalobce ohledně změny právní kvalifikace

provedené žalovaným, neboť dosud nebylo ani postaveno najisto, zda došlo k samotnému žalobci vytýkanému jednání. Přitom, jak již bylo rozebráno výše, způsob vyhodnocení nebezpečnosti předmětného předjížděcího manévru žalovaným krajský soud považuje za zcela lichý, a to bez ohledu na to, zda v jednání žalobce spatřuje porušení ust. § 17 odst. 5 písm. a) či písm. b) zákona o silničním provozu. Pro naplnění obou těchto skutkových podstat by bylo třeba zkoumat bližší okolnosti, za nichž k předjíždění došlo, situaci na pozemní komunikaci včetně chování řidičky předjížděného vozidla – svědkyně V..

Jen pro úplnost krajský soud dodává, byť žalobce tuto skutečnost nenamítal, že za sporný lze považovat také správními orgány dovozený souběh se zbytkovou skutkovou podstatou podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Správní orgány totiž naplnění této skutkové podstaty zjevně spatřovaly v porušení ust. § 4 písm. a) téhož zákona, které normuje obecné povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích, spočívající v povinnosti chovat se ohleduplně a ukázněně. Jak v prvostupňovém rozhodnutí, tak v napadeném rozhodnutí však zcela absentuje jakékoliv odůvodnění této právní kvalifikace jednání žalobce. Přitom o správnosti takového postupu správních orgánů lze mít důvodné pochybnosti, neboť v zásadě každé porušení povinnosti stanovené zákonem o silničním provozu, jímž dochází k naplnění některé ze skutkových podstat přestupků na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, s sebou nese již z povahy věci znaky porušení řidičské kázně, tj. porušení ust. § 4 písm. a) zákona o silničním provozu. Jaké úvahy vedly prvostupňový správní orgán k závěru, že tímto porušením byla krom skutkové podstaty ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7 (tj. nedovoleného předjíždění) naplněna i zbytková skutková podstaty dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, však není z prvostupňového rozhodnutí žádným způsobem seznatelné, protože je toto rozhodnutí v předmětném rozsahu nepřezkoumatelné. Stejnou vadou pak trpí i napadené rozhodnutí, jímž bylo prvostupňové rozhodnutí i přes jeho nedostatky potvrzeno.

VIII. Závěr a náklady řízení

Krajský soud shledal žalobní námitky důvodnými, neboť v průběhu správního řízení nebyl na základě provedeného dokazování v souladu s ust. § 3 správního řádu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Vina žalobce ze spáchání předmětných přestupků nebyla náležitě prokázána, neboť správní orgány přistupovaly k hodnocení důkazů selektivně a vyšší váhu přisuzovaly důkazům svědčícím v neprospěch žalobce a naopak nezohlednily důkazy, které vinu žalobce vyvracely. Tyto nedostatky zatěžují již rozhodování prvostupňového správního orgánu a byly dále umocněny žalovaným v navazujícím odvolacím řízení. Krom toho je napadené rozhodnutí v dílčí části týkající se naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7 zákona o silničním provozu nepřezkoumatelné. Z těchto důvodů nezbylo krajskému soudu než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s. ř. s.). Během dalšího řízení bude na správních orgánech, aby korektním způsobem vyhodnotily celou paletu získaných důkazů, případně dokazování doplnily, a ve věci nově rozhodly i při respektování zásady *in dubio pro reo*.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady řízení za zaplacený soudní

poplatek ve výši 3.000 Kč a právnímu zástupci žalobce vznikly náklady za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava věci, sepsání žaloby a sepsání repliky k vyjádření žalovaného) po 3.100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 3x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož zástupce žalobce nedoložil, že je plátcem DPH, nezvýšil krajský soud náhradu odměny právního zastoupení o částku této daně. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 13.200 Kč a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku II tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. března 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová